

AMERIŠKA REVOLUCIJA

V 18.st. so Angleži ustanovili v S Ameriki 13 kolonij. Angleški kralj je ameriškim kolonijam podelil pravico do samouprave. S-kolonije so se ukverjale z manufakturo, trgovino; J-kolonije pa so se ukvarjale s plantazo tobaka, bombaza. Anglija je v tem obdobju uveljavila politiko merkantilizma, v kolonijah je omejevala proizvodnjo tistega blaga ki bi konkuriral Angliji. Anglija je kolonijam zacela nalagat vedno vecje davke in omejevala samoupravo. Angleški parlament je sprejel sklep da izda nov davek za kolonije, za poravnavo vojnih stroškov med Francijo in Anglijo. Ker ameriški poslanci niso sodelovali v angleškem parlamentu se s tem niso strinjali. Zato so pozvali vse kolonije da bojkotirajo uvozeno blago iz Anglije. Ko je v Boston priplula angleška ladja s cajem iz Indije na katerega so uvedli visok davek, so kolonisti ladjo s cajem potopili → kar pomeni zacetek vojne za neodvisnost. Med vojno so se predstavniki kolonij zbrali v Philadelphiji in raglasili odcepitev 13 kolonij od Anglije. Angleški kralj je proti kolonistom poslal vojsko, koloniste pa so podprle Francija, Nizozemska, Španija. Anglija je dozivela poraz in je morala priznati kolonijam neodvisnost. Vojna je trajala od 1775-1783. Med revolucijo so izdali deklaracijo o cloveških in drzavljskih pravicah kjer so poudarjali nacela razsvetljenstva: svoboda, enakost in bratstvo. Leta 1787 so sprejeli ustavo, ustanovili so ZDA → to je bila federacija enakopravnih drzav. Temeljno nacelo ameriške ustave je bilo da vsa oblast izhaja iz ljudstva in zato so oblast razdelili na tri dele:

1. Zakonodajna oblast: To oblast ima kongres, ki se deli na dva doma in sicer **zgornji** ki se imenuje SENAT kjer sta dva poslanca vsake drzave in **spodnji** ali poslanska zbornica v kateri so voljeni poslanci na št. volilcev.

2. Izvršilna oblast: Ima jo predsednik. Njegova naloga je da predlaga zakone, imenuje zvezne funkcionarje, sodnike vrhovnega sodišča, doloca ministre in je vrhovni poveljnik oborozenih sil.

3. Sodna oblast: Ima vrhovno sodišče, ki nadzira izvajanje zakonov. V ustavi z 1787 je bila volilna pravica omejena na moške bele polti stare nad 25 let. Brez volilne pravice so ostali crnci, Indijanci in 1/4 belcev.